

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Rojin Kabaiş dosyasında ortaya çıkan zincirleme ihmal, çelişki ve bilgi gizleme pratikleri; yalnızca bireysel bir adli hata değil, kadınların yaşam hakkı söz konusu olduğunda devlet kurumlarının nasıl sistematik biçimde sessizleştiğini ve gerçeği kararttığını gösteren yapısal bir soruna işaret etmektedir. Bu vakada savcılığın, üniversitenin, kolluğun ve Adli Tıp Kurumu'nun tutumları, kadın cinayetlerinde cezasızlığı ve adli süreçlerdeki cinsiyetçi önyargıları görünür kılmıştır. Gerçeğin ortaya çıkarılması, kurumların hesap verebilirliğinin sağlanması ve kadınların yaşam hakkını güvence altına alan adli mekanizmaların oluşturulması amacıyla, Anayasa'nın 98. maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Sümeyye BOZ

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi Rojin Kabaiş'in ölümü, başından itibaren ihmaller, çelişkiler ve yönlendirmelerle yürütülen bir sürecin sonucu olarak karşımızdadır. 27 Eylül 2024'te kaybolan Rojin, 15 Ekim 2024'te kaybolduğu yerden 24 kilometre uzaklıkta, Van Gölü kıyısında cansız halde bulunmuştur. Daha otopsi dahi yapılmadan, Van Valiliği, üniversite yönetimi ve kolluk güçleri tarafından kamuoyuna "intihar" açıklaması yapılmış; bu açıklama soruşturmanın yönünü ve kamu algısını belirlemiştir. Üniversite yönetimi olayın ilk gününden itibaren kamuoyundaki tepkileri bastırmaya çalışmış, arama çalışmalarının kapsamı dar tutulmuş, üniversite çevresindeki Bardakçı köyü gibi bölgeler tarama dışı bırakılmıştır.

Üniversite ve yurt yönetimi, Rojin'in kaybolduğu ilk andan itibaren üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmemiş, öğrencinin ailesine geç bilgi vermiş, yurt görevlileri olayın ardından aileye tatmin edici hiçbir açıklama yapmamıştır. Aile, kızlarının kaybolduğunu bildirdiği saatlerden itibaren yetkililerle defalarca iletişim kurmaya çalışmasına rağmen, üniversite yönetiminden ve yurt müdürlüğünden saatlerce yanıt alamamış, ancak ertesi gün resmi bildirim yapılabilmiştir. Yurt kameralarının bir kısmının çalışmadığı, diğer kısmındaki kayıtların geç teslim edildiği, bazı kayıtların da silindiği iddiaları gündeme gelmiştir. Üniversite yönetimi, öğrencinin kaybolduğu gün kampüs içinde gerekli güvenlik ve arama önlemlerini almamış; yurttan kalan öğrencilerin beyanlarına başvurulmamış; Rojin'in son olarak görüldüğü alanlar uzman ekiplerle taranmamıştır. Olayın üzerinden saatler geçmiş olmasına rağmen savcılığa resmi bildirimde bulunulmamış, bu gecikme delillerin korunmasını zorlaştırmıştır.

Ailenin geniş çaplı arama talepleri reddedilmiş, kamera kayıtlarının bir kısmı kaybolmuş, delil zincirinde ciddi boşluklar oluşmuştur. Aileye ilk savcı tarafından kamera kayıtlarının alındığı söylenmişken, sonradan dosyayı devralan savcı bu kayıtların alınmadığını belirtmiştir. Bu süreçte üniversite yönetimi, olayın kendi idari sorumluluk alanını ilgilendirmesine rağmen herhangi bir iç soruşturma başlatmamış, yurt personelinin ihmalleri hakkında da disiplin işlemi yapmamıştır.

Rojin'in cansız bedeni bulunduğu gün otopsi sürerken vali ve emniyet müdürünün aileye "intihar etti" yönünde ısrarda bulunması, soruşturmanın başından itibaren tek yönlü biçimde yürütüldüğünü göstermektedir. Soruşturma gizliliği gerekçesiyle ailenin bilgi talepleri reddedilmiş, buna karşın Adli Tıp Kurumu'nun raporları henüz avukatlara ulaşmadan iktidara yakın medya organlarında yayınlanmış, "suda boğulma" ve "intihar" başlıklarıyla kamuoyunda algı oluşturulmuştur.

İstanbul Adli Tıp Kurumu Biyoloji İhtisas Dairesi'nin 1 Kasım 2024 tarihli raporunda Rojin Kabaiş'in bedeninden alınan örneklerde iki farklı erkek DNA'sı tespit edilmiştir. Ancak bu örneklerin vücudun hangi bölgelerinden alındığı belirtilmemiş, buna rağmen raporda "örneklerden şüpheli bir bulgu tespit edilmediği" ifadesine yer verilmiştir. Bu yaklaşım, olası cinsel saldırı bulgularının görünmez kılınmasına neden olmuştur. Yaklaşık on ay süren ısrarlı talepler ve kamuoyu baskısı sonucunda, 10 Ekim 2025 tarihli ikinci raporda söz konusu iki örneğin "sternal (göğüs)" ve "intra vajinal (vajina)" bölgelerden alındığı açıklanmıştır. Bu bilgi ilk raporda bilinmesine rağmen saklanmış, dosyaya geç girilmesiyle soruşturmanın yönü neredeyse bir yıl boyunca tıkanmıştır.

Adli Tıp Kurumu, bu bulguların ardından "bulaş (kontaminasyon) olasılığı" bulunduğunu öne sürmüştü, ancak kendi raporunda kurum çalışanları açısından bulaş riskinin bertaraf edildiğini belirtmiştir. Bilimsel olarak tutarsız olan bu yaklaşım, kurumun delillerin anlamını bulanıklaştırdığı, şüpheli DNA bulgularını etkisiz hale getirmeye çalıştığı yönünde güçlü kuşku doğurmuştur. Olay günü 200'den fazla kolluk personelinin DNA örneği alınmasına, sekiz ay süren incelemeler yapılmasına rağmen "bulaş" iddiasını destekleyen hiçbir veri sunulmamıştır. Bu çelişkili raporlama biçimi, Türkiye'de kadın cinayetlerinde sıkça karşılaşılan bir kurumsal pratiği, yani kadınların ölümüyle ilgili delillerin "intihar" varsayımına uydurularak sulandırılmasını göstermektedir.

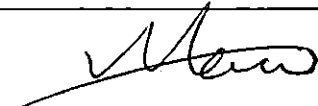
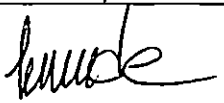
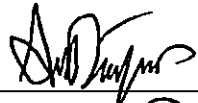
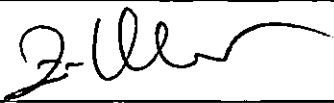
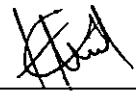
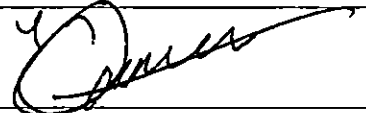
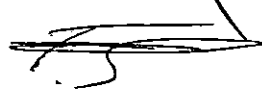
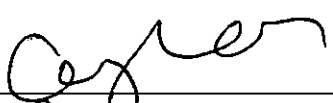
Soruşturma süreci boyunca savcılık, üniversite yönetimi ve kolluk kuvvetleri, kamuoyunu bilgilendirmek yerine gerçeği karartan bir çizgi izlemiştir. Üniversite, öğrencilerin dayanışma çağrılarını bastırarak, Rojin'in ölümüyle ilgili sosyal medya gönderilerine erişim engeli getirilmesini talep etmiştir. Savcılık, baroların ve kadın örgütlerinin bilgi taleplerini yanıtsız bırakmış, delil gizleme ve geç raporlama süreçlerine müdahale etmemiştir. Kolluk kuvvetlerinin olay yerindeki tutumu, delil zincirini zedelemiş; ilk andan itibaren "intihar" kanaatine uygun bir dosya düzenlenmiştir.

Adli Tıp Kurumu'nun bilimsel bağımsızlık ve tarafsızlık yükümlülüğünü yerine getirmemesi, bu zincirleme ihmalin en kritik halkasıdır. Kurum, Rojin'in bedeninden alınan erkek DNA'larının konumunu yaklaşık bir yıl boyunca açıklamamış, bu süre zarfında soruşturmayı fiilen etkisiz bırakmıştır. Raporlardaki bu gecikme ve çelişkiler yalnızca teknik değil, politik niteliktedir; zira Türkiye'de kadınların öldürülmesi, şiddet ve cinsel saldırı vakalarında benzer biçimde delillerin karartıldığı, "şüpheli ölüm" veya "intihar" şeklinde dosyaların kapatıldığı çok sayıda örnek bulunmaktadır.

Rojin Kabaiş dosyası, yalnızca bir genç kadının yaşam hakkının elinden alınması değil, aynı zamanda kadınların yaşamı karşısında devlet kurumlarının sorumluluklarını yerine getirmediği bir tabloyu gözler önüne sermektedir. Kadın cinayetlerinde “intihar” söyleminin ilk refleks olarak devreye sokulması, ataerkil yargı ve adli sistemin yapısal körlüğünü açığa çıkarmaktadır. Bu dava, erkek egemen yargının kadınlar karşısında tarafsızlığını yitirdiği, delilleri bilinçli biçimde görmezden geldiği ve cezasızlık kültürünü yeniden ürettiği bir örneğe dönüşmüştür.

Tüm bu nedenlerle, Rojin Kabaiş dosyasındaki ihmallerin, çelişkilerin ve olası delil karartmalarının aydınlatılması, üniversite ve yurt yönetimi başta olmak üzere savcılıktan kolluk kuvvetlerine, Adli Tıp Kurumu’ndan yerel yöneticilere kadar tüm sorumluların hesap vermesi, kadın cinayetlerinde “intihar” kılıfı altında yürütülen cezasızlık politikalarının tespit edilmesi ve Adli Tıp Kurumu’nun bilimsel ve idari bağımsızlığının güçlendirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması zaruridir.

Rojin Kabaiş’in ölümü başta olmak üzere benzer şekilde üzeri örtülen kadın cinayetlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması, sorumluların tespit edilmesi ve kadınların yaşam hakkını koruyacak yapısal önlemlerin geliştirilmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	